

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 7 grudnia 2023 r.,
wniosku SSN Antoniego Bojańczyka o jego wyłączenie od rozpoznania wniosku
SSN Igora Zgolińskiego o jego wyłączenie od rozpoznania sprawy I KK 301/22

p o s t a n o w i ł:

**na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. wyłączyć SSN Antoniego
Bojańczyka od rozpoznania wniosku SSN Igora Zgolińskiego o
jego wyłączenie od rozpoznania sprawy I KK 301/22.**

UZASADNIENIE

Zarządzeniem Prezesa Izby Karnej z dnia 31 października 2023 r. SSN Antoni Bojańczyk został wyznaczony do rozpoznania wniosku SSN Igora Zgolińskiego z dnia 27 października 2023 r. o wyłączenie go od rozpoznania sprawy I KK 301/22. Uzasadniając swój wniosek SSN Antoni Bojańczyk wskazał na jego uprzednie wyłączenie od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziów w tej sprawie. Dlatego orzekanie przez niego w przedmiocie kolejnego wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego może się jawić jako „dyskusyjne” i prowadzić do subiektywnych wątpliwości w przedmiocie jego bezstronności u zewnętrznych obserwatorów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie.

Podstawą wyłączenia sędziego jako *iudex suspectus* może być każda okoliczność, jeśli tylko uzasadnia wątpliwość co do bezstronności sędziego, którą

należy rozumieć zarówno jako subiektywne odczucie sędziego, jak i jego bezstronność w odbiorze zewnętrznym opartą na zobiektywizowanych przesłankach i analizowaną przez odwołanie się do oceny sytuacji dokonanej przez przeciętnego, rozsądnie rozumującego obserwatora procesu (por. np. wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 27 stycznia 1999 r., K 1/98, OTK-A 1999, z. 1, poz. 3, oraz z dnia 20 lipca 2004 r., SK 19/02, OTK-A 2004, z. 7, poz. 67, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2007 r., I KZP 9/07, OSNKW 2007, z. 5, poz. 39, wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 8 stycznia 2009 r., III KK 257/08, LEX nr 532400, oraz z dnia 18 marca 2009 r., IV KK 380/08, LEX nr 491543). Również Europejski Trybunał Praw Człowieka zwraca uwagę na bezstronność sędziego w aspekcie subiektywnym. Kryterium subiektywne opiera się na ocenie osobistego przekonania sędziego orzekającego w danej sprawie, przy czym osobista bezstronność członka składu sędziowskiego jest dorozumiana, chyba że pojawią się dowody przeciwnie (por. wyroki ETPCz: z dnia 10 października 2000 r., nr 42095/98, *Daktaras v. Litwa*, LEX nr 76722, oraz z 10 kwietnia 2003 r., nr 39731/98, *Sigurdsson v. Islandia*, LEX nr 78238).

Podkreślić należy, że instytucja wyłączenia sędziego w równej mierze służy zapewnieniu realnej bezstronności sądu, jak i umacnianiu autorytetu wymiaru sprawiedliwości przez usuwanie choćby pozorów braku bezstronności. Zatem o potrzebie zastosowania instytucji wyłączenia nie może decydować jedynie zasadność *in casu* zarzutu leżącego u podstaw wniosku o wyłączenie, ale również ocena, czy dla postronnego obserwatora zachodzą, w realiach sprawy, wystarczające okoliczności które w odbiorze społecznym mogą budzić wątpliwości co do bezstronności sędziego (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2022 r., IV KO 20/22).

Faktem jest, że w niniejszej sprawie, w kasacji, która została wniesiona od prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 20 stycznia 2022 r, sygn. akt II AKa 91/21, podniesiono m.in. zarzut zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., poprzez wydanie orzeczenia pierwszoinstancyjnego przez Sąd, w którego składzie orzekającym zasiadała osoba powołana na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Poznaniu na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, której skład został ukształtowany na mocy

ustawy z dnia 8 grudnia 2017r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

W tej sytuacji, skoro SSN Antoni Bojańczyk został powołany na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na wniosek tak samo ukształtowanej Krajowej Rady Sądownictwa, jest oczywiste, że jego udział w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy, chociażby jedynie z zakresie rozpoznania wniosku o wyłączenie SSN Igora Zgolińskiego od rozpoznania tej sprawy, mógłby w odbiorze zewnętrznym zostać odebrany jako niezapewniający bezstronnego rozpoznania tego wniosku. Zasadność wyłączenia SSN Antoniego Bojańczyka wynika również z okoliczności, że wniosek SSN Igora Zgolińskiego dotyczy takich okoliczności wpływających na postrzeganie jego bezstronności, które odnoszą się również do SSN Antoniego Bojańczyka.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[ał]